

Caravanes migrants i fronteres inhumanes a Hondures

Escrit per Gloria López. AmecoPress / La Independent
diumenge, 22 de setembre de 2019 23:47

Mercedes Hernández, presidenta de l'AMG durant la conferència a La Casa Encendida

Escoltar-les és atrevir-se a mirar l'immens drama humà que s'està vivint en la davantera sud estatunidenca i reconèixer com les migracions ens posen per davant el repte de transformar el sistema. Un repte que no és simple, però és radicalment necessari.

Al final de l'entrevista que vam tenir amb **Xiomara Zelaya** i **Whitney Godoy**, de visita a Espanya per a oferir una conferència a la Casa Encesa de la mà de La Asociación de Mujeres de Guatemala, els preguntem pel risc de documentar i difondre la situació que viu el seu país, Hondures, sent dones i joves. "El risc és la nostra vida, però no hi ha una altra opció que moure's, quedar-se quieta també és morir".

Això els hi passa a les persones que migren. Volen viure, no és que vulguin deixar el seu país –un projecte lícit d'altra banda-, és que no tenen més opcions: tenen gana, por i el fort desig de trobar un futur per a si i per als seus éssers més volguts.

Caravanes migrants i fronteres inhumanes a Hondures

Escrit per Gloria López. AmecoPress / La Independent
diumenge, 22 de setembre de 2019 23:47

Moments de l'entrevista, a l'esquerra **Whitney Godoy** i a la dreta **Xiomara Zelaya**

Hondures va sofrir un cop d'estat el 2009, "un punt de fallida", com el defineix Xiomara Zelaya, qui somia amb el restabliment de la democràcia al seu país i lluita perquè així sigui, "sense violència". A partir d'aquest fet va començar una "crisi institucional" i sorgeix una "estructura que s'entronitza en el poder, que comença a construir des de les elits, tot un sistema depredador i corrupte, de drenatge dels recursos de les institucions cap a interessos particulars i actes delictius".

Aquest procés, construït no només des d'estructures nacionals, sinó també internacionals, que patrocinen i recolzen fraus electorals (el 2013 i 2017) així com el saqueig de recursos

Caravanes migrants i fronteres inhumanes a Hondures

Escrit per Gloria López. AmecoPress / La Independent
diumenge, 22 de setembre de 2019 23:47

---

mitjançant empreses multinacionals, va fer emergir un "estat de repressió" a Hondures, "que s'acarnissa amb la gent que protesta per les privatitzacions i la pèrdua de drets, que utilitza la violència, no només de gènere, sinó contra qui defensa els territoris, indígenes, que són qui principalment estan lluitant pels nostres territoris, defensant-los de projectes extractivistas". Xiomara Zelaya aporta un exemple: l'any 2009, 27 dies abans de lliurar el poder, el Govern va concedir 150 àrees protegides i de conquestes hidrològiques, de manera «expressa» i amb permisos mediambientals, a empreses que busquen el lucre.

"Som un territori d'experiment per a noves formes de colonització d'Amèrica Llatina", assegura l'hondurenya, destacant l'estat d'indefensió i persecució que viuen les poblacions i que explica que les peticions d'asil hagin augmentat un 5000 per cent. I al capdavant, "polítiques migratòries inhumanes i degradatòries", encapçalades pels Estats Units.

Imatge de la caravana. Fotografia de Whitney Godoy

"És impossible que la gent no se'n vagi d'Hondures, no existeix aquesta opció", precisa **Whitney Godoy**

, periodista de recerca, especialitzada en fotoperiodisme, que el 2018 va cobrir la caravana de migrants de principi a fi. "Cada dia 400 persones surten del país cap als EUA i també Europa.

Caravanes migrants i fronteres inhumanes a Hondures

Escrit per Gloria López. AmecoPress / La Independent
diumenge, 22 de setembre de 2019 23:47

Cada 16 hores mor una dona a Hondures. El Parlament va aprovar mesures que pretenien privatitzar serveis d'educació i salut pública en un país on el 68% de la població viu en situació de pobresa i milions en pobresa extrema. La gent no té treball", argumenta. "En la caravana, menjaven més vegades que dins del país, per l'ajuda que donaven organitzacions i persones al seu pas. Veure això és molt dur."

"Les dones sofreixen violacions, trata, estan exposades a ser venudes, són el focus de grups delictius com els zeta, els lleven les seves filles i els seus fills, les maten"

Durant la caravana, la jove periodista va veure desaparèixer a més de 100 persones, especialment en una zona de Mèxic coneguda com "el cementiri dels migrants", on desapareixen milers de persones cada any, però ningú diu res. "Ni el Govern de Mèxic hi està interessat, ni el d'Hondures. La majoria són nens i nenes."

"Les dones sofreixen violacions, tràfic, estan exposades a ser venudes, són el focus de grups delictius com els zeta, s'en porten la canalla, les maten", relata Whitney Godoy, qui actualment treballa en la realització de la pel·lícula "*Berta sóc jo*" que s'estrenarà a finals de 2019.

Són les conseqüències de les inhumanes polítiques migratòries que s'han anat imposant a tot el món. Tal com la Unió Europea ha fet amb Turquia i Espanya intenta fer amb el Marroc i Algèria, Washington exigeix a Mèxic i Guatemala que acceptin convertir-se en "tercers països segurs": una categoria jurídica que implica que els Estats Units pugui retornar a aquests països a sol·licitants d'asil que per a arribar al seu territori hagin passat per ells. Es tracta d'un procés d'externalització de fronteres. El Govern de Guatemala ja l'ha fet, encara que el contingut i l'abast de l'acord signat amb els Estats Units es manté en secret.

No obstant això, Mèxic i Guatemala estan lluny de ser països segurs per als seus propis nacionals ja que, al costat d'Hondures i El Salvador, conformen una de les zones més perilloses del món "en temps de pau".

Whitney Godoy va perdre la por. "Viu esperant que en qualsevol moment pugui morir. Però només tinc l'opció de continuar denunciant i, quanta més difusió hi hagi, millor". És, d'alguna manera, la seva defensa enfront d'estructures de poder que tracten d'imposar les seves normes, especialment a les dones.

Caravanes migrants i fronteres inhumanes a Hondures

Escrit per Gloria López. AmecoPress / La Independent
diumenge, 22 de setembre de 2019 23:47

"Criminalitzen l'acció dels joves, els ambientalistes i les dones", explica Xiomara Zelaya, conscient que cal assumir riscos. "És important la participació de les dones", diu ressaltant la lluita de **Berta Càceres** o de **Mirian Murillo**. "Són molts els riscos, però més els desitjos d'aconseguir canvis a Hondures".

Fotos: AmecoPress i cedides per AMG